

JÄRJESTÖJEN ILMASTOJULISTUS

Pariisin ilmastokokous on tuonut Suomessa yhteen historiallisen suuren joukon yhteiskunnan eri tahoja, joilla on yhteinen vaatimus YK:n jäsenvaltioille: ilmastokriisi ja jatkuva epätasa-arvon lisääntyminen vaativat nykyisen yhteiskunta- ja talousjärjestelmän uudistamista. **Muutos on tehtävä nyt.** Kyse ei ole pelkästään ympäristöstä ja planeetastamme, vaan ihmisistä. Meillä on oltava kykyä ja inhimillisyyttä taata turvallinen ja arvokas elämä kaikille.

Hallitustenvälisen ilmastopaneeli IPCC:n viidennen arviointiraportin mukaan kulutamme hiilibudjettimme loppuun nykyinen alla 20 vuodessa. Toisin sanoen tuotamme tuossa ajassa sen määrän kasvihuonekaasuja, joka voidaan vapauttaa ilmakehään ilman, että planeettamme lämpenee yli kaksi astetta.

Me yhteiskunnan eri aloilla toimivat ympäristö- ja kehitysjärjestöt, palkansaajien edustajat, evankelis-luterilaisen kirkon edustajat, terveysalan ammattilaisten sosiaalisen vastuun puolesta puhuvat ja saamelaisten etuja valvovat edustajat välitämme yhdessä voimakkaan viestin Suomen päätöksentekijöille oikeudenmukaisemman ja kestävämmän maailman puolesta ja vaadimme:

Kestävän energian käyttöön siirtymistä

Rahavirrat on ohjattava fossiilisesta energiantuotannosta puhtaaseen, edulliseen, luotettavaan sekä turvalliseen uusiutuvaan energiaan. On tuettava ihmisten omia paikallisia energiaratkaisuja, kuten hajautettua yhteisöenergiaa. Lisäksi on tuettava puhtaiden teknologioiden tutkimusta ja tuotekehitystä. Energiatehokkuutta on lisättävä huomattavasti, ja fossiilisen energian käyttöä tukevat uudet projektit on kiellettävä.

Oikeudenmukaisuutta ilmastonmuutoksesta eniten kärsiville

Ihmisiä, joihin ilmastonmuutos vaikuttaa eniten, on autettava sopeutumaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Usein kyseessä ovat ilmastoa vähiten kuormittaneet köyhimmät ja syrjäytyneimmät ihmiset. Heidän elintapansa ja toimeentulonsa ovat usein uhattuina ilmastonmuutoksen johdosta. Arktisen alueen alkuperäiskansat ovat hyvä esimerkki tästä; arktisella alueella ilmastonmuutos tapahtuu vielä nopeammin, mikä tekee luonnosta riippuvaisten kansojen elinvoimaisuuden turvaamisesta haastavaa. Suomessa saamelaisten perinteiset elinkeinot ovat jo tällä hetkellä hankalassa asemassa, ja ilmastonmuutos tulee vaikeuttamaan esimerkiksi poronhoitoa huomattavasti.

Uhattuina voivat olla myös muut työt ja elinkeinot. Palkansaajia on tuettava muutoksessa kohti vähähiilistä ja kestävä kehityksen mukaista yhteiskuntaa. Suomen on maksettava oma osuutensa ilmastorahoituksesta globaalille etelälle. Olemme korvausvelvollisia käytettyämme yhteistä ilmakehää yli oikeudenmukaisen osuutemme. Ilmastorahoituksella on tuettava ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen hillintää sekä korvattava vahinkoja ja menetyksiä, joita kehitysmaissa aiheutuu ilmastonmuutoksesta.

Jos poliittisilla toimijoilla on riittävästi kunnianhimoa, Pariisin ilmastokokous voi osoittautua tärkeäksi virstanpylvääksi ilmastonmuutoksen vastaisessa taistelussa. Pariisi voi myös olla viimeinen mahdollisuutemme saada aikaan kansainvälinen ilmastopöytäkirja. Suomi edistää parhaiten sopimuksen syntyä sitoutumalla kunnianhimoisiin EU:n ja kotimaisiin päästövähennystoimiin. Näin teemme oman osamme maailman yhteisen haasteen ratkaisemiseksi.

Pariisin ilmastopöytäkirjan tulee täyttää tietyt vähimmäiskriteerit. Me allekirjoittaneet odotamme Pariisin kokouksesta seuraavien arviointiperusteiden täyttymistä:

1) Välittömät, kiireelliset ja radikaalit päästövähennystoimet

Päästövähennysten on oltava linjassa sen kanssa, mitä tiede ja oikeudenmukaisuus vaativat. Niiden on johdettava kiireellisesti toimiin jo ennen vuotta 2020 sekä tähdättävä pitkällä aikavälillä fossiilisen energian tuotannon lopettamiseen ja maapallon keskilämpötilan nousun pitämiseen alle kriittisen rajan.

2) **Riittävä tuki tarvittavaan muutokseen**

Tarvitaan riittävät resurssit, kuten julkista rahoitusta, ilmastorahastoon ja teknologian siirtoon erityisesti kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville ja köyhimmille maille.

3) **Oikeudenmukaisuutta ilmastonmuutoksesta eniten kärsiville**

Ilmastonmuutoksesta eniten kärsiville on tarjottava sopeutumiseen riittävästi tukea. Lisäksi on luotava erillinen mekanismi ilmastonmuutoksesta aiheutuvien vahinkojen ja menetysten korvaamiseksi. Tarvitaan myös vahva sitoutuminen oikeudenmukaiseen siirtymään, jolla turvataan palkansaajien toimeentuloa ja työtä.

Pariisin ilmastokokous ei saa olla ilmastonmuutoksen torjunnan loppu, vaan käännekohta ja muutoksen alku. Tiedämme ilmastonmuutoksen olevan tavalla tai toisella sukupolvemme perintö, joka vaatii jatkuvia toimia niin valtioilta kuin yksittäisiltä ihmisiltä. Me voimme vaikuttaa siihen, kuinka monta astetta ilmasto lämpenee. Varsinainen työ kohti vähähiilistä tulevaisuutta alkaa välittömästi Pariisin jälkeen.

Helsingissä 24.9.2015

Akava, Greenpeace, Ilmastovanhemmat, Kepa, Luonto-Liitto, Lääkäriin sosiaalinen vastuu, Maan ystävät, Natur och Miljö, Protect Our Winters Finland, Saamelaiskäräjät, SAK, Suomen evankelisluterilaisen kirkon arkkipiispa Kari Mäkinen, Suomen luonnonsuojeluliitto, STTK, WWF ja 350 Suomi

